

CZU: 342.9:366.5

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19950208>

ROLUL INSPECTORATULUI DE STAT PENTRU SUPRAVEGHEREA PRODUSELOR NEALIMENTARE ȘI PROTECȚIA CONSUMATORULUI ÎN PREVENIREA ȘI COMBATerea FAPTELOR ILEGALE CE CONSTITUIE CONTRAVENȚII ÎN LIMITELE COMPETENȚEI

Marcel BOȘCANEANU,

doctor în drept, conferențiar universitar,
șef al Direcției studii și management al calității,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: marcelboscaneanu84@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-4776-9349

Rezumat. În prezentul studiu științific se analizează aspecte de actualitate privind cadrul legal și rolul Inspectoratului de stat pentru supravegherea produselor nealimentare și protecția consumatorului în prevenirea și combaterea contravențiilor în limitele competenței ca organ de control. Mai mult decât atât, articolul este dedicat evidențierii unui important domeniu de activitate protecția consumatorului pe care legiuitorul le-a stabilit acestei instituții pentru asigurarea eficienței implementării politicii statului, exercitării activităților de supraveghere a pieței și controlul de stat în acest domeniu. Inspectoratului de stat pentru supravegherea produselor nealimentare și protecția consumatorului având una din funcții de efectuare a controlului privind legalitatea utilizării mărcilor în domeniul protecției consumatorilor poate constata, examina fapte contravenționale, încheia procese-verbale cu privire la contravenții și să aplice sancțiuni potrivit Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 în baza materialelor de control. Astfel, în conținutul studiului am relatat două aspecte importante asupra competenței: primul cu privire la constatarea faptelor contravenționale și al doilea cu privire la examinarea cauzelor contravenționale.

Cuvintele-cheie: Inspectoratul de stat pentru supravegherea produselor nealimentare și protecția consumatorului, agent constator, contravenții, sancțiuni contravenționale, control, consumator.

THE ROLE OF THE STATE INSPECTORATE FOR SUPERVISION OF NON-FOOD PRODUCTS AND CONSUMER PROTECTION IN PREVENTING AND COMBATING ILLEGAL ACTIVITIES CONSTITUTING OFFENCES WITHIN THE LIMITS OF ITS COMPETENCE

Summary. This scientific study analyzes current issues regarding the legal framework and the role of the State Inspectorate for Supervision of Non-Food Products and Consumer Protection in preventing and combating contraventions within the limits of its competence as a control body. Moreover, the article is dedicated to highlighting an important area of activity - consumer protection - that the legislator has established for this institution in order to ensure the efficiency of implementing state policy, exercising market surveillance activities and state control in this area. The State Inspectorate for Supervision of Non-Food Products and Consumer Protection, having one of the functions of carrying out control over the legality of the use of trademarks in the field of consumer protection, can ascertain, examine contraventions, conclude reports on contraventions and apply sanctions according to the Contravention Code of the Republic of Moldova No. 218/2008 based on control materials. Thus, in the content of the study we reported two important aspects of competence: the first regarding the finding of contraventional facts and the second regarding the examination of contraventional cases.

Keywords: State Inspectorate for Supervision of Non-Food Products and Consumer Protection, ascertaining agent, contraventions, contravention sanctions, control, consumer.

Introducere

Lupta împotriva infracționalității, indiferent din ce domeniu, în oricare stat, se duce prin măsuri concrete, în mod egal sub aspect de prevenire și de constrângere, atât prin aplicarea sancțiunilor penale cât și contravenționale. Realitatea de astăzi ne indică că securitatea națională nu poate fi garantată doar prin aplicarea sancțiunilor penale sau contravenționale, ba mai mult, practica denotă că, cât de mult n-ar fi înăsprite aceste sancțiuni, comportamentul neregulamentar în societate, prin aceste măsuri, nu poate fi exclus completamente. Astfel că, aceste măsuri trebuie complementate cu practici și principii europene.

La etapa actuală această luptă este inspirată de îndeplinirea unor condiții politice și economice care trebuie să le îndeplinească Republica Moldova ca stat candidat ce dorește să adere la Uniunea Europeană (în continuare UE). Aderarea la UE poate fi solicitată dacă se va ține seama de valorile democratice ale UE și statul prin intermediul organelor de control își vor lua

angajamentul să le promoveze.

Dacă să ne referim concret la Politica UE de protecție a consumatorilor este recunoscută în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Potrivit articolului 169 din TFUE „...pentru a promova interesele consumatorilor și pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, Uniunea contribuie la protejarea sănătății, siguranței și intereselor economice ale consumatorilor, precum și la promovarea dreptului acestora la informație, educație și organizare în vederea apărării intereselor lor“ [9]. Articolul 12 din TFUE impune și el luarea în calcul a protecției consumatorilor la definirea altor politici ale Uniunii Europene (UE).

În realitate, consumatorul deține un rol esențial în economia oricărui stat, inclusiv al celui național. Un consumator bine informat are capacitatea de a influența pozitiv dezvoltarea economică a statului. Pe măsură ce nivelul de informare și educare a populației în domeniul protecției consumatorilor crește, efectele asupra calității produselor și serviciilor devin tot mai evidente. Exigențele sporite ale consumatorilor în ceea ce privește calitatea determină intensificarea concurenței în mediul de afaceri, stimulează inovarea și favorizează adoptarea tehnologiilor avansate în economie. În acest context, protecția consumatorilor s-a conturat ca o necesitate impusă de diversitatea tot mai mare a produselor și serviciilor oferite de agenții economici, care, în urma raporturilor comerciale cu consumatorii, pot genera prejudicii atât sănătății, cât și intereselor economice ale acestora. Cu toate acestea, protecția consumatorilor, în echilibru cu dezvoltarea mediului de afaceri, este un element indispensabil pentru promovarea unei concurențe sănătoase și a unei economii de piață funcționale și integre, fiind totodată și unul din domeniile prioritare a infrastructurii calității, de armonizare la acquis-ul comunitar în cadrul procesului de integrare europeană, conform Programului național de aderarea a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 [2].

Protecția consumatorilor reprezintă o politică publică de stat, apărută ca reacție la situația în care se află consumatorul într-o piață aflată într-o continuă expansiune, caracterizată de o ofertă diversificată de bunuri și servicii. Deși această abundență generează multiple beneficii, ea produce totodată și dificultăți pentru consumatori. Conceptul de „protecție a consumatorilor” își are fundamentul în poziția de vulnerabilitate a consumatorului în raport cu profesioniștii și urmărește restabilirea echilibrului dintre părți printr-o serie de măsuri, precum: protejarea împotriva riscurilor ce pot afecta sănătatea și securitatea consumatorilor; prevenirea atingerilor aduse intereselor lor economice; asigurarea reparării prejudiciilor suferite; garantarea informării și educării consumatorilor, precum și sprijinirea organizării

acestora în vederea apărării drepturilor și intereselor legitime. În practică, încălcările legislației în domeniul protecției consumatorilor sunt frecvente și, în majoritatea cazurilor, acestea atrag aplicarea răspunderii contravenționale, ca formă de sancționare a faptelor ilicite săvârșite de profesioniști.

În scopul implementării opțiunilor Uniunii Europene menționate mai sus privind garantarea drepturilor și protecției consumatorilor, au fost înstituite structuri instituționale adecvate, menite să gestioneze problema consumatorilor. În acest sens, unei autorități unice i-a fost conferită o competență generală și transversală în domeniul drepturilor consumatorilor, aceasta având atribuții, responsabilități și inițiative specifice, precum și rolul de a coordona acțiunile desfășurate de celelalte autorități publice în aplicarea politicilor sectoriale relevante.

Conform Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorului [5], autoritatea administrativă care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, având statut de punct de contact național este Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (în continuare ISSNPC), succesor de drepturi și obligații al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, subordonat Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED), ce „implementează politica în domeniul protecției consumatorilor în comun cu organele centrale de specialitate ale administrației publice, cu autoritățile administrative din subordinea ministerelor și alte autorități administrative centrale din subordinea Guvernului, care au atribuții de control în domeniul protecției consumatorilor, cu autoritățile administrației publice locale cu atribuții în domeniu și cu asociațiile obștești de consumatori” [5, art.35, alin.(4) lit. a)].

În continuarea ordinelor de idei menționate la începutul articolului, această luptă împotriva infraționalității este ghidată de politica contravențională sau penală, implicând soluții specifice la nivel național. În unele țări, faptele contravenționale, denumite „microinfrațiuni”, sunt tratate în cadrul procedurii penale și atrag consecințe de natură penală. În alte state, inclusiv în Republica Moldova, aceste fapte sunt constatate și soluționate exclusiv prin procedura contravențională, conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

În ceea ce privește politica de combatere a contravențiilor, putem înțelege un ansamblu de măsuri juridico-contravenționale adoptate legal de instituțiile competente ale statului pentru realizarea scopului procesului contravențional, care include constatarea, examinarea, soluționarea și aplicarea sancțiunii.

Așadar, în vederea respectării acestei politici, cât și intensificării ac-

tivităților de prevenire a comiterii contravențiilor, legiuitorul a conferit instituțiilor competente atribuția de a constata, examina, soluționa și aplica sancțiuni persoanelor care încalcă normele contravenționale. Aceste atribuții sunt exercitate, prin intermediul reprezentanților legii ai autorităților publice, participanți în procesul contravențional, denumiți agenți constataatori. Conform art.385 alin.(1) Codul contravențional al Republicii Moldova [1], agentul constataator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională....., respectiv alin.(2) al aceluiași articol menționează că este desemnat ca agent constataator funcționarul din autoritățile indicate la art.400–423¹⁰ Codul contravențional al Republicii Moldova, împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/ sau de sancționare.

Metode și materiale aplicate

În vederea executării prezentului studiu, au fost utilizate mai multe metode, dintre care menționăm: analizei, deducției, comparativă, logico-juridică, de sinteză și sistematică. Totodată, cercetările întreprinse se bazează pe studierea legislației în vigoare naționale și internaționale, existentă în domeniul dat.

Rezultate obținute și discuții

În prezentul studiu științific ne vom referi la soluționarea contravențiilor de agentul constataator stabilit conform art.408 Codul contravențional al Republicii Moldova – „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor”, după cum urmează:

„(1) Contravențiile prevăzute la art. 91¹ alin. (21), 97, 97¹, 97², art.98 alin.(2), art. 263 alin. (4)–(7), art. 267, art.272¹ alin.(7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18), 19), art.274 alin.(2), (6) și (7), art. 277 alin. (5) și (10), art.277¹, 278–281, art. 282 alin. (1), (2) și (5), 283, art.344–345, 348, art.349 alin.(4) și (6) se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(2) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 12), 19), art.274 alin.(2), (6) și (7), art.278–281, art. 344, art.349 alin.(6) și art. 364 alin. (3), (4), (5¹) și (6), săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(3) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru

Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(4) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni șeful și șeful adjunct al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor [1].

Mai întâi de toate, considerăm oportun să specificăm câteva detalii asupra unor aspecte istorice de organizare, funcționare a structurii Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (în continuare ISSPNPC). Acest inspectorat este succesorul de drepturi și obligații al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței. Astfel, din iulie 2022 se reorganizează Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, prin transformare, în Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, autoritate administrativă din subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, la care a fost elaborată și aprobată Hotărârea Guvernului nr. 466 din 06.07.2022, cu privire la organizarea și funcționarea ISSPNPC [4].

Conform HG nr.466/2022, misiunea ISSPNPC constă în asigurarea implementării politicii statului, exercitarea activităților de supraveghere a pieței și controlul de stat în domeniile de competență, în modul stabilit și în limitele prevăzute de cadrul normativ. Cadrul normativ specifică că unul din domeniile de activitate este protecția consumatorului [4, art. 7, art.8 alin. (3)].

În vederea realizării misiunii sale, ISSPNPC exercită următoarele funcții în domeniul protecției consumatorilor [4, art. 9 alin. (3)]:

a) funcțiile stabilite în art. 27 alin. (3) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;

b) funcțiile stabilite în art. 5 alin. (3) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior;

c) funcțiile stabilite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere;

d) constatarea clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii;

e) efectuarea controlului privind legalitatea utilizării mărcilor.

În actul normativ de bază ce reglementează organizarea și funcționarea ISSPNPC, se stabilește la art. 10 alin. (2) că unul dintre drepturile principale în exercitarea atribuțiilor ISSPNPC este să constate contravenții, să întocmească procese-verbale cu privire la contravenții și să aplice sancțiuni potrivit Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 [4].

Însă imediat apare întrebarea: cine constată aceste contravenții în cadrul legal de activitate al acestei instituții? Dacă să analizăm detaliat conținutul HG nr.466/2022 nu este clar cine realizează această activitate de

constatare, nu este menționat expres. Mai mult ca atât, în art. 20 din HG nr.466/2022 se menționează „Personalul Inspectoratului este constituit din funcționari publici și personal contractual”, atunci cine ar trebui să realizeze activitatea de constatare, funcționari publici și personal contractual ???, s-au numai funcționari publici sau numai personalul contractual ?

Însă, acest fapt este prevăzut în art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 unde se menționează „Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor” [1].

Astfel, considerăm oportun de a completa HG nr.466/2022 cu prevederile menționate supra de la art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, pentru a specifica expres cine are dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale și asta considerăm că ar putea-o face doar un funcționar public.

În continuarea ordinelor de idei, la fel considerăm oportun de a completa HG nr.466/2022 cu un nou capitol unde se va intitula „Drepturile și obligațiile funcționarilor publici ai inspectoratului”, în logica altor HG ce prevăd organizarea și funcționarea altor Inspectorate de control pe alt domeniu. De exemplu, în HG nr. 938/2023 [3], este dedicat un capitol întreg „Drepturilor și obligațiilor funcționarilor publici ai Inspectoratului Control financiar”. În noul capitol poate fi menționat expres că funcționarii publici, șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor pot să constate contravenții, să încheie procese-verbale, în baza materialelor de inspectare, conform prevederilor cadrului normativ.

Un alt moment important și sensibil în opinia noastră care l-am observat și vrem să-l menționăm este, că legiuitorul conform art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 a acordat funcționarilor menționați numai dreptul de a constata contravenții, și a încheia procese-verbale, dar nu și dreptul de a examina cauzele contravenționale și a aplica sancțiunile contravenționale în baza acestor procese-verbale. Legiuitorul a considerat de cuviință că acest drept de a aplica sancțiunile pecuniare pot fi emise de către șeful și șeful adjunct al ISSPNPC. Acest drept este prevăzut expres în art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 [1], ceea ce în opinia noastră nu este corect și considerăm oportun de a fi extinse drepturile funcționarilor publici al ISSPNPC care exercită activități de supraveghere a pieței și controlul de stat în dome-

niul protecției consumatorului pe lângă constatarea contravențiilor și întocmirea proceselor-verbale.

Toate acestea ar reieși din competențele funcționale ale funcționarilor publici din cadrul ISSPNPC atribuite prin lege, care presupun o activitate mult mai largă decât constatarea contravenției, examinarea și întocmirea procesului-verbal. Astfel, s-ar cere în logica celor menționate mai sus completarea HG nr.466/2022 în ideea noului capitol, unde poate fi menționat expres că funcționarii publici, șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul ISSPNPC pot să constate contravenții, să încheie procese-verbale, să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni contravenționale, în baza materialelor de inspectare, conform prevederilor cadrului normativ...” cât și a art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 cu sintagma „...să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni contravenționale, în baza materialelor de inspectare, conform prevederilor cadrului normativ...”. Respectiv alin. (4) art. 408 a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 de completat cu sintagma „În cazuri excepționale sunt în drept să examineze...”.

Adică, într-un sens final unul și același funcționar public desemnat din cadrul ISSPNPC constată, examinează, încheie procesul-verbal cu privire la fapta contravențională, examinează cauza contravențională și nu în ultimul rând aplică sancțiunea. Cu toate acestea, se necesită efectuarea unei clarități atât în HG nr.466/2022 cât și în art. 408 a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 cu privire la competența funcțională a funcționarilor publici din cadrul ISSPNPC la constatarea, examinarea și soluționarea cauzelor contravenționale.

În continuarea șirului de idei, în sensul prezentului studiu, potrivit informațiilor statistice prezentate de ISSPNPC, în raportul de activitate pentru anul 2024 [8, pag. 19-20] se menționează că în perioada de raportare 2024, ISSPNPC, a înregistrat și examinat reclamații pe segmentul protecției drepturilor și intereselor economice ale consumatorilor 1412 reclamații. Examinarea proceselor verbale cu privire la contravenție ca măsură aplicată în cadrul examinării reclamațiilor au fost în număr de 357.

Totodată, trebuie să menționăm că ISSPNPC ca autoritate administrativă din subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, în vederea bunei exercitări a activităților de supraveghere a pieței și controlului de stat în domeniul protecției consumatorului se ghidează de mai multe acte normative elaborate și aprobate de acesta, printre cele mai actuale și importante sunt:

- stabilirea listelor de verificare aplicabile în cadrul controlului de stat

în domeniile de competență ale ISSPNPC, aprobate prin ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.73/2025 [7];

- aprobarea Planului anual de acțiuni al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, la nivel de organ de control, pentru perioada anului 2026, aprobat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.6/2026 [6].

În concluzie, rolul agentului constatator din cadrul autorităților competente ale statului, în cazul studiului nostru – ISSPNPC, este de a desfășura, de a pune în lucru toate acțiunile necesare și legale pentru a stabili existența unei contravenții în domeniul de competență, inclusiv pentru constatarea, încheierea proceselor-verbale, examinarea cauzelor contravenționale și aplicarea sancțiunii contravenționale care să demonstreze comiterea faptei respective și identificarea persoanei ce se face vinovată, responsabilă, de comiterea contravenției. În acest sens, ISSPNPC este autoritatea administrativă care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, având statut de punct de contact național. După cum observăm are nobila misiune de a avea statut de punct de contact național, astfel ISSPNPC monitorizează activitatea de protecție a consumatorilor desfășurată și de autoritățile administrative competente indicate la art. 36 alin. (2) al Legii nr.105/2003 [5], solicită informații privind activitatea în domeniul protecției consumatorilor și contribuie cu participarea autorităților respective la elaborarea raportului anual privind protecția consumatorilor, îl aprobă până la data de 31 martie a anului în curs, pentru anul precedent, iar publicarea acestuia se face pe pagina web oficială a ISSPNPC în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării. Orice abatere de la aceste norme și responsabilități sociale trebuie să fie tratate cu o reacție imediată de constrângere din partea statului, cu siguranță în cadrul unui proces legal.

Aplicarea sancțiunilor contravenționale joacă un rol esențial în prevenirea și combaterea încălcărilor normelor stabilite. ISSPNPC, la fel ca și alte autorități competente ale statului, trebuie să înțeleagă clar rolul său în prevenirea și combaterea faptelor cu grad redus de pericol social și, totodată, să identifice mecanisme adecvate pentru a asigura eficiența scopului preventiv și represiv urmărit prin aplicarea sancțiunilor. Nu este suficient ca agentul constatator să identifice contravenția și să întocmească procesul-verbal; este necesar să depună toate eforturile pentru a se asigura că „contravenientul” înțelege gravitatea faptei și este descurajat să mai comită astfel de acțiuni ilegale în viitor.

Astfel, se constată că sunt descrise suficient în legislația națională atribuțiile și drepturile ISSPNPC la exercitarea activității de a asigura implementarea politicii statului, exercitarea activităților de supraveghere a pie-

tei și controlul de stat în domeniul protecției consumatorului, cu excepția necesității completării, HG nr.466/2022 la art. 10 alin. (2) cu prevederile de la art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, pentru a specifica expres cine are dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale și asta considerăm că ar putea-o face doar un funcționar public, cu sintagmele: „Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor”.

În continuarea ordinelor de idei, la fel considerăm oportun de a completa HG nr.466/2022 cu un nou capitol unde se va intitula „Drepturile și obligațiile funcționarilor publici ai inspectoratului”, în logica altor HG ce prevăd organizarea și funcționarea altor Inspectorate de control pe alt domeniu. De exemplu, în HG nr. 938/2023 [3], este dedicat un capitol întreg „Drepturilor și obligațiilor funcționarilor publici ai Inspectoratului Control financiar”. În noul capitol poate fi menționat expres că funcționarii publici, șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor pot să constate contravenții, să încheie procese-verbale, în baza materialelor de inspectare, conform prevederilor cadrului normativ.

Un alt moment important și sensibil în opinia noastră care l-am observat și vrem să-l menționăm este de a extinde drepturile funcționarilor publici al ISSPNPC care exercită activități de supraveghere a pieței și controlul de stat în domeniul protecției consumatorului pe lângă constatarea contravențiilor și întocmirea proceselor-verbale menționat la art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, de a acorda dreptul de a examina cauzele contravenționale și a aplica sancțiunile contravenționale în baza proceselor-verbale. Legiuitorul a considerat de cuviință că acest drept de a examina cauzele contravenționale și a aplica sancțiunile pecuniare pot fi emise de către șeful și șeful adjunct al ISSPNPC (art. 408 alin. (4) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, ceea ce în opinia noastră nu este corect și considerăm oportun de a fi extinse aceste drepturi.

Toate acestea ar reieși din competențele funcționale ale funcționarilor publici din cadrul ISSPNPC atribuite prin lege, care presupun o activitate mult mai largă decât constatarea contravenției, examinarea și încheierea procesului-verbal. Astfel, s-ar cere în logica celor menționate mai sus completarea HG nr.466/2022 în ideia noului capitol, unde poate fi menționat

expres că „funcționarii publici, șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul ISSPNPC pot să constate contravenții, să încheie procese-verbale, să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni contravenționale, în baza materialelor de inspectare, conform prevederilor cadrului normativ.....” cât și completarea art. 408 alin. (3) a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 după sintagma „.....să constate contravenții și să încheie procese-verbale.....” cu sintagma „.....să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni contravenționale, în baza materialelor de inspectare, conform prevederilor cadrului normativ.....”. Respectiv alin. (4) art. 408 a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 de completat cu sintagma „În cazuri excepționale sunt în drept să examineze.....”.

Toate aceste concluzii, propuneri ar putea contribui la perfecționarea, îmbunătățirea cadrului legal de constatare și prevenire a ilegalităților pe acest segment. Toate atribuțiile acestei autorități administrative din subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, specializată în asigurarea implementării politicii statului, exercitării activităților de supraveghere a pieței și controlul de stat în domeniul protecției consumatorului este orientată spre același obiectiv major, de a coordona la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor.

Referințe bibliografice:

1. Codul contravențional al Republicii Moldova. Nr.218 din 24.10.2008. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 17.03.2017, nr.78-84.

2. Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28.05.2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.06.2025, nr.269-288.

3. Hotărârea Guvernului nr. 938 din 29.11.2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 07.12.2023, nr.465-467.

4. Hotărârea Guvernului nr. 466 din 06.07.2022 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 22.07.2022, nr.221-229.

5. Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorului. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 28.03.2024, nr.122-124.

6. Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.6 din 13.01.2026. <https://consumator.gov.md/sites/default/files/media/>

documents/2026-01/Ordin%20nr%206%2013.01.2026.pdf (accesat 12.02.2026).

7. Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.73 din 13.06.2025. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=149092&lang=ro (accesat 12.02.2026).

8. Raportul privind activitatea de protecție a consumatorului pentru perioada anului 2024, aprobat prin ordinul ISSPNPC nr.12 din 31.03.2025, https://consumator.gov.md/sites/default/files/media/documents/2025-05/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_raport-pcnat-pentru-a-2024.pdf (accesat la 12.02.2026).

9. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:12012E/TXT> (accesat la 16.02.2026).